

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola, (Sebeșul-săseș), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bândșana, Banca Poporală, (Căransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Sălțiște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișeteșana, Codreana, Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hașegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Veștem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligeșana, Lăpovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășana, Murășianul, Nădlăcana, Negoitul, Nera, Noiana, Olteana, Orașiciana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Sălțiște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilva-mare), Rîureana (Cap. Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săseș), Selăgeana, Sentinela, Șercășana, Silvania, Șomuzana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Tâbleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sănmărtin), Vulturul, (Tâșnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Din pildele altora.

— Cum își sprijinesc străinii întreprinderile lor. —

Este lucru cunoscut, că dintre toate popoarele Austriei, nici unul nu a făcut pe terenul economic progrese atât de însemnate ca poporul boem. Poporul acesta — cu deosebire în ultimele două decenii — și-a creat o viață economică proprie atât de puternică încât prin organizațiunea de care dispune începe să primejduiască interesele economice a popoarelor cu cari conviețuiește — special a nemților — în așa măsură încât aceste popoare se văd necesitate să ia cele mai întinse măsuri de apărare. Și, se va întrebă ori și cine, prin ce mijloace au putut Bohemii să ajungă la atâta putere și însemnătate economică? Răspunsul îl dau faptele lor. Il dă în prima linie *tenacitatea cu care acest popor sprijinește și apără tot ce e al său propriu*, o tenacitate, ce ne-ar putea servi și nouă Românilor de pildă.

Ca o dovadă a energiei cu care poporul boem se întrepune și luptă pentru interesele sale economice, este războiul ascuns ce acest popor tocmai îl duce contra societăților de asigurare străine. E adevărat știut, că Bohemii tind — și aceasta cu deosebire în timpul mai nou — să rețină afacerile lor de asigurări exclusiv pe sama societăților boheme. În această tendință a lor nu se mărginesc numai la aceea, că și-au înființat și înființează societăți de asigurare proprii, pe cari le sprijinesc cu toate instituțiunile lor economice, culturale și sociale, ci presa lor urmărește

cu atențiune toate mișcările pe terenul afacerilor de asigurare și exercită o adevărată controlă și presiune morală asupra tuturor, cari fac asigurări, ca acestea să le facă exclusiv la societățile boeme. Și vai de neguțătorul, industriașul și peste tot ori ce profesionist boem, care ar cuteză să facă o asigurare la o societate străină. Pace nu poate avea până nu-și face datorița cum se cuvine față de societățile lor naționale. Controlul de care amintim se face azi public, fără nici o rezervă. Acest control, care în urma urmelor, nu este altceva decât un șovinism foarte bine priceput pe terenul afacerilor de asigurare, preocupă de prezent o mare parte din presa jidovită din Europa-centrală. Ea strigă ca din gura șarpelui și protestează contra „sistemului de spițli“, inaugurat de presa boemă. Protestează în numele atâtor și atâtor societăți de asigurare mari, dar străine, cari trebuie să se retragă dinaintea șovinismului de afaceri al bohemilor. Și va mai strigă — dar glasul ei va răsună în pustiu. Bohemii își merg drumul lor, așa dupăcum știu că e bine și folositor.

Am fixat acest moment din viața economică a poporului boem. L-am fixat din câteva notițe a foilor de specialitate străine, pentru că am crezut că e bine să facem o comparație între felul cum știu lucră străinii și cum lucrăm noi. Avem și noi o bancă de asigurare, care și-a început activitatea. E productul conștiinței naționale și am păcătul greu când am zice că e lipsită de sprijinul și interesul public. Nu e lipsită

de sprijin și interes, dar cu toate acestea în calea ei întâlnește și astfel de aparițiuni, cari — de ar fi și la noi, ca la Bohemi — de mult ar fi fost exterminate. La noi controlul public nu este așa de sever, cum ar trebui să fie, date fiind împrejurările noastre cu mult mai grele ca la poporul bohem. Am putea zice că la noi spiritul public e chiar prea tolerant. Numai așa se poate explica, de ce la noi și astăzi, după ce avem banca noastră de asigurare, se mai găsesc încă rătăciți, cari nu numai lucrează pentru societățile străine, ci fac directă propagandă contra intereselor noii noastre întreprinderi. Ba unii dintre acești inconștienți sunt crescuți și ținuți la adăpostul instituțiilor noastre românești și și-au făcut legături și nume. Stim prea bine că oamenilor acestora puțin le pasă, ce se zice sau ce se scrie despre ei. Sunt mulțumiți că trații lor români — și cu deosebire domnii — încă tot le mai întind mâna și atâta le este de ajuns. Ei pot arăta prin aceasta lumii și străinilor că sunt persoane respectate și că la noi — la Români — lumea e „cum se cade“, nu e șovinistă și nu le ia în nume de rău, dacă lucrează nu numai pentru străini, ci direct contra instituțiilor românești. Pe unii oameni ca aceștia, a-i aduce la rezon — e cu neputință. Și nici să nu încerce nimeni aceasta, pentru că îi vor aduce la rezon vremea și împrejurările. Ei se vor convinge că cu toate uneltirile lor — Banca noastră de asigurare își va urma calea ei, sprijinită și susținută de marea mulțime a poporului, de țărănimea noastră.

Făcând aceste reflexiuni și comparându-ne pe noi cu Bohemii în privința sentimentului de datorință față de instituțiile noastre economice și financiare, nu putem întrelăsa ocaziunea de a nu atrage din nou atențiunea cetitorilor noștri asupra Băncii noastre de asigurare. Rezultatele ce le-a ajuns această bancă deja în prima lună a activității sale — oricât de modeste s'ar părea — sunt suficiente pentru a dovedi, că poporul nostru dispune de destulă putere de viață a face din această bancă o instituțiune economică de cea mai însemnată forță financiară și morală. Să fim numai mai severi în împlinirea datorințelor către instituțiile noastre naționale și — viitorul e al nostru.

Chestiunea pensiunii funcționarilor de bancă români.

Nu de mult s'a ținut în Sibiu — sub prezidiul binevoitor al dlui Parteniu Cosma — o conferință a revizorilor experți, pentru ca aceștia, pe deoparte să-și expună părerile câștigate și rezultatele obținute până acum prin revizuire în decursul celor patru ani decând s'a pus temelia acestei folositoare instituțiuni, iar pe de altă parte prin schimbul de păreri al celor mai probați oameni de specialitate în tagma financiară, să se porceadă la îndreptarea activității băncilor noastre pe o cale mai corăspunsătoare.

În această conferință, asupra căreia erau îndreptate gândurile noastre ale tuturor, s'au adus în discuție mai multe chestiuni de ale băncilor noastre, chestiuni cari ce-i drept așteaptă de multă vreme o rezolvare, dar s'a lăsat la o parte o chestiune cel puțin tot atât de arzătoare, ca și cele petrecute în această conferință, *chestiunea pensiunii funcționarilor de bancă români.*

Se pare că e o făcătură, că tocmai chestia aceasta, atât de însemnată pentru viitorul funcționarilor, în mâinile cărora e încredințată întreagă averea noastră românească de sute de milioane, să se ocolească cu fiecare ocaziune, și să fie atât de neglijată, chiar și de aceia pe cari îi interesează direct, adică de funcționari. Și explicarea nu o putem afla decât, parte în împrejurarea, că Domnii colegi, membrii ai instituțiunii revizorilor experți, precum și ceilalți colegi, cari în urma poziției lor ar avea datorința de a lua o mai energică hotărâre în chestia aceasta, — mai cu seamă în urma vecinicelor rugăminți, ce li-s'au adresat din partea multora dintre noi — sunt mai la adăpost de năcazurile și gândurile zilei de mâine, parte în nepăsarea, în indolența, ce ne caracterizează pe toți, cari nici barem de cele mai arzătoare năcazuri ale noastre nu ne știm îngrijii și așteptăm numai să ne cadă mana din cer deagata în gură.

Înainte cu doi ani am mai fost scris tot în coloanele „Revistei Economice“ câteva articole în chestia aceasta, crezând că voi face un bine și voi apropiia barem cu ceva de rezolvirea definitivă această chestie atât de neglijată. Amintisem atunci de mizeria mare în care ne aflăm mai toți, de salariile subțirele, cari abia-ți dau posibilitatea unei existențe slabe de pe o zi pe alta, necum să-ți mai și permită luxul unei asigurări a viitorului, am schițat apoi pe scurt încercările făcute din partea delegațiunii băncilor în câțiva ani dearândul, pentru îndreptarea acestui neajuns, apoi am arătat în cifre starea faptică de azi, care e cu mult mai rea decât ne-am putea-o închipui, și în fine am tratat mai cu deamănuntul cele mai însemnate modalități, pentru asigurarea funcționarilor de bancă, cari se pot rezuma în următoarele:

1. Crearea și augmentarea corăspunsătoare a fondului de pensiuni în regie proprie a băncilor.

2. Asigurarea la vre-o bancă de asigurare a unei rente sau unui capital careșcare asupra vieții.

3. Asigurarea pensiunii funcționarilor la vre-un institut regnicolar de pensuni.

Din acesta trei modalități am insistat mai mult pentru cea dintâiu „Crearea și augmentarea corăspunzătoare a fondului de pensuni în regia proprie a băncilor“, motivându-mi această propunere cu aceea, că astfel ar rămânea băncilor noastre o avere însemnată neînstrăinată, care ar fi de mare ajutor la progresarea lor.

De atunci s'au mai scurs mai bine de 2 ani de muncă și în loc ca această chestie să-și aștepte rezolvirea definitivă, și mai tare s'a adâncit în somnul de veci. Aceleași institute, cari din îndemnul propriu, convinse de marele favor ce-l au băncile prin asigurarea harnicilor funcționari, s'au îngrijit și până aci, — numai acelea — se îngrijesc și astăzi de augmentarea corăspunzătoare a fondurilor lor de pensuni. S'a adevărat deci pe deplin presupunerea noastră, că fără putere externă autoritativă, care să deobliga toate băncile la asigurarea viitorului funcționarilor lor, această chestie, va rămânea încă multă vreme tot așa baltă.

Câteva cifre comparative cred că ne va lămuri și mai bine asupra celor susținute mai sus. După statistica oferită de „Anuarul Băncilor Române“ cu finea anului 1910 au existat de tot 178 institute financiare române. La aceste institute sunt angajați peste 800 funcționari români, dintre cari abia o neînsemnată parte vor fi la adăpost de grijile viitorului.

Iată și cu numele cele câteva institute de bani, cari fără a aștepta un îndemn extern s'au îngrijit de asigurarea pensiunii funcționarilor lor:

	1908	1910
1. „Albina“, Sibiu . . .	593,446.—	670,849.—
2. „Victoria“, Arad . . .	126,748.—	165,000.—
3. „Ardeleana“, Orăștie . . .	99,627.—	123,797.—
4. „Făgetane“, Făget . . .	99,500.—	110,000.—
5. „Patria“ Blaj . . .	73,846.—	85,488.—
6. „Bistrițiana“, Bistrița . . .	67,090.—	80,430.—
7. „Aurora“, Abrud . . .	54,241.—	60,521.—
8. „Economul“, Cluj . . .	49,592.—	57,000.—
9. „Timișana“, Timișoara . . .	39,395.—	62,573.—
10. „Furnica“ Făgăraș . . .	37,194.—	52,525.—
11. „Silvania“, Șimleu . . .	36,401.—	37,341.—
12. „Iulia“, Alba-Iulia . . .	33,945.—	45,000.—
13. „Sătmăreana“, Seini . . .	33,378.—	44,196.—
14. „Bihoreana“ Orad.-mare . . .	33,000.—	53,334.—
15. „Grănițerul“, Dobra . . .	32,841.—	51,299.—

și încă vre-o 2 institute, ca „Someșana“ cu 36,000 cor., și „Vlădeasa“, cu 34,226 cor. Să mai trecem în revistă și celelalte multe institute românești de bani cu însemnatele fonduri de rezervă de câte 80 până la 100 de coroane? Numai ne-am desamăgi... Că ce voiesc aceste societăți cu astfel de fonduri numai ominosul § 39 ne poate spune.

Ni-se impune deci întrebarea, că oare cari să fie cauzele, că nici până astăzi cele mai multe din institutele noastre de bani nu s'au îngrijit de fonduri de pensuni corăspunzătoare? Căci numai așa vom putea ajunge și la deslegarea celeilalte chestii: cum ar trebui să se lucre și ce ar trebui făcut pentru curmarea acestui rău?

Multe institute de bani se îngrijesc prea mult de interesele acționarilor, să dea acestora dividende bune și membrilor în direcțiune și celor din comitetele de supraveghiere tantieme și remunerații și mai bune, fără de a se mai cugeta și la harnicele albine, cari își consumă sănătatea adunând o viață întreagă averi pe sama altora. Ce ar mai rămânea din toate aceste dividende, tantieme și remunerații, dacă s'ar mai pune la o parte și pe sama bieților funcționari? Vedem dar că la unele institute, cari nu știu, sau nu voiesc a ști să prețuiască prestațiunile funcționarilor, e lipsă de bunăvoință, la altele iarăși ar fi bunăvoința, dar nu au energia recerută pentru de a se apuca de un lucru atât de mare, atât băncile cât și funcționarii lor sunt un fel de „lasă-mă să te las“.

Și în fine mai e o cauză, și anume, cele mai multe bănci chiar dacă ar avea toate intențiunile bune față de asigurarea funcționarilor lor, nu știu pe ce cale mai favorabilă, mai sigură și mai rentabilă să le vină într'ajutor, stându-le la dispoziție mijloace atât de diferite. Astfel astăzi, din cauza lipsei de orientare am ajuns acolo, că multe institute de ale noastre au intrat în „Reuniunea de pensionare regnicolară a institutelor de bani“ (Pénzintézetek országos nyugdíj-egyesülete), care oferă condițiuni destul de favorabile și ademenitoare, și mai are și favorul asigurărilor retroactive; iar altele și-au asigurat funcționarii lor pe un anumit timp de slujbă, sau pentru cazul de moarte, la societăți asupra vieții, etc.

Din toate acestea reiese, că chiar acolo unde ar fi fost bunăvoință — și sunt convins că cu foarte puține excepții în cele mai multe locuri bunăvoință ar fi — nedându-se de sus dela forurile competente o anumită directivă sigură, nu s'a îngrijit de asigurarea viitorului funcționarilor lor.

Pentru ducerea la îndeplinire a acestei chestii se recere deci primoloco un for mai înalt, care să se ridice cu puterea autorităată peste toate institutele noastre, și acela nu poate fi altul decât numai „Solidaritatea“, care a putut duce la un rezultat așa de bun și într'un timp așa de scurt chestia atât de anti-patică la început a revizuirii obligătoare.

Această instituție, care cuprinde sub scutul ei toate societățile financiare românești, care are în frunte pe cei mai destoinici bărbați ai noștri financieri și care pe lângă acestea mai are la spatele sale și o puternică bancă de asigurare, care în scurtă vreme va închege într'un mănunchiu întreagă viața noastră economică-financiară, — aceasta e chemată a duce la îndeplinire și chestiunea atât de însemnată a asigurării obligătoare a funcționarilor de bancă români.

Terenul ar trebui pregătit făcând cunoscută tuturor institutelor de bani importanța acestei chestiuni, care nu mai poate suferi multă amânare. Numai o asigurare obligatoare ar putea duce la definitivă rezolvare această chestiune.

Fiind asigurarea obligatoare, de sine înțeles, că tot „Solidaritatea“ ar avea să se îngrijească și de compunerea unui statut general de pensii, se înțelege de sine că cu eludarea vestitului §. 39, care sună: „Când venitul fondului de pensii nu este de ajuns pentru plata unei pensii întregi, aceasta se plătește numai pe cât condece acel venit. Fiind mai multe pensii sistemizate aceste se plătesc din venitul disponibil al fondului pe cât ajunge acesta, pe baza procentuațiunii făcute în tot anul etc.“. Tot biroul „Solidarității“, dimpreună cu „Banca generală de asigurare“, ar avea să stabilească și modalitățile asigurării, mărimea cvotelor, a taxelor, la asigurările retroactive și a sumelor ce vor fi a se plăti, apoi a modului de plătire etc.

Fiind odată decretată asigurarea obligatoare, băncile ar fi deobligate ca în vederea asigurărilor retroactive a funcționarilor, să treacă fondurile lor de pensii de azi, respective să contribue la fondul general de pensii cu alicvota parte, care ar rezulta din calculul făcut, luându-se în considerare numărul funcționarilor, salariile lor, felul de avansament, numărul anilor de serviciu, numărul anilor serviți etc. Toate aceste fonduri, cari se pot urca la circa 4 până în 5 milioane coroane, să se transpună ca fond de pensii general al băncilor române la „Banca generală de asigurare“ din Sibiu, sau la „Albina“ în Sibiu, la care vor fi a se plăti pe viitor și cvotele din partea băncilor și a funcționarilor în proporția procentului statorită express prin statutele de asigurare.

Pentru o întărire și mai mare a acestui fond de pensii, s'ar mai putea aduna și un capital acționar de asigurare, care pe lângă oareșcare bunăvoință încă ar putea atinge cifra de un milion coroane. Dar să fie și mai puțin de atâta și încă ar fi ceva. Această sumă ar fi să se adune prin subscrierea de acții a băncilor, a funcționarilor și a membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere dela toate băncile. Dacă băncile ar subscrie numai 2% din capitalurile lor acționare de azi am avea numai dela bănci peste 600,000 coroane, apoi funcționarii cu salariu până la 1000 coroane o acție à 100 coroane; cei cu salariu până la 2000 coroane 2 acții de câte 100 coroane; cei cu salariu până la 3000 coroane 3 acții de câte 100 coroane ș. a. m. d. Din aceste subscrieri, luându-se numărul atât de mare al funcționarilor s'ar putea încasa circa 150—200,000 cor., iar dela membrii direcțiilor și comitetelor de supraveghiere circa alte 200,000 coroane. Să luăm numai de model „Reuniunea regnicolară a institutelor de bani“, la care și institutele noastre de bani au subscris atâtea acții, și cari nu dau nici o dividendă după acțiunile subscrise, folosind întreg venitul acestor acții pentru augmentarea

fondului de pensii. Astfel și la noi dividendă după aceste acții ar fi a se lăsa în favorul fondului de pensii, sau în cel mai rău caz, să nu se dea mai mare dividendă decât 5%. Partea cea mai mare a acestui fond de pensii să fie asigurat cu efecte publice de prima bonitate, cotate la bursă, iar restul să se dea ca reescont la bănci sigure. Tot pentru augmentarea acestui fond de pensii s'ar putea face propagandă — și dacă s'ar face de sus în jos ar și prinde — ca un an sau doi, până acest fond se mai întărește, să abzică și acționarii de 1% sau $\frac{1}{2}\%$ din dividendă lor, sau de nu se invoesc la aceasta, 1% din dotația fondului de rezervă să se transpună pentru augmentarea fondului de pensii general.

Prin aceasta nu numai că s'ar asigura funcționarii dela toate băncile noastre, ci totodată s'ar putea pune fundamentul unei bănci de reescont, care pe lângă „Albina“ și „Victoria“ ar stă la dispoziția băncilor române cu o considerabilă sumă de bani ieftini și în condițiuni acceptabile, ferindu-le astfel de procentele grase și de multele șicanări, dela diverse bănci măruntele străine, din capitală și provincie, cari folosindu-se de nedibăcia și lipsa de experiență a institutelor mai mici le jupuesc cum le vine mai bine.

Dacă însă din diverse motive nu s'ar putea înfăptui aceasta societate generală de asigurare, atunci cerem dela puterea noastră autoritativă „Solidaritatea“, ca cel puțin prin organele ei, și prin revizorii-experti să lucre la ștergerea ominosului §. 39 amintit mai înainte, care nu are alt scop, decât pe deoparte să pună băncile la adăpost de eventualele plângeri ale funcționarilor, în cazuri de invaliditate sau ale erezilor lor în cazuri de moarte. Cu greu poți ajunge ca în acelaș timp să împaci și capra și și varza.

* * *

În vârtejurile vieții de azi, când mâinile preoților și ale învățătorilor dela sate sunt mult puțin legate, și la o muncă a lor desinteresată în scopul desrobirii economice nu se mai poate conta așa de mult ca mai înainte, singura classă a noastră independentă, care vine mai des în atingere cu țărâniea, care îi cunoaște mai bine păsurile și năcazurile, și care i-ar putea sări mai ușor într'ajutor, pentru a-l îndrepta pe căile cele bune, e classa funcționarilor de bancă.

Pentruca aceasta să poată lucra cu răvnă și cu succes în direcția amintită mai sus e necesar ca să nu aibă să lupte cu mizerii, să nu aibă vecinic în spate grija pâinei pentru ziua de mâine.

Dar chiar și la afacerile interne ale institutelor de bani, sufletul lor e tot amărâtul de funcționar și ce muncă se poate pretinde dela un suflet nemulțămît, bolnăvicios, vecinic în sfadă cu finanțele și cu stomacul. Numai dela situația bună sau rea a acestora, dela capibilitatea și voia lor de muncă depinde și progresul băncilor și cu altă răvnă, cu alte forțe vor lucra aceia, cari, mulțămîta bunei prevederi a conducătorilor, își au atât prezentul cât și viitorul asigurat.

Nădăjduim dar, că barem acuma, când toate mijloacele pentru înjgheburile unei atari instituții de asigurare ni-se îmbie, când aceasta e dorită și așteptată de toți funcționarii și de mai toate băncile noastre, se va pune temelia instituției pentru asigurarea generală obligatoare a funcționarilor de bancă români, menită a ridica această clasă independentă la rangul ce i-se cuvine, în urma muncii ce o prestează în folosul progresării noastre economice, și să i-se dea și în viața socială rolul și locul cuvenit.

Nă s'au d, Ianuarie 1912. *Emil Tișca.*

Cum lucrează alții și cum lucrăm noi?

— Fabrica Vlaicu. — Stabilimentul Skoda. —

S'a remarcat, cu drept cuvânt, abizul ce este la noi între *vorba și faptă*. Adecă, suntem mari de vorbă, mici de faptă. Din norocire, tot astfel suntem pe terenul certelor. Dacă am comite în faptă atâtea lucruri cu câte ne învinuim și ne amenințăm: ar fi vai de amărății de noi. Din nenorocire, tot astfel stăm și în viața economică, unde vorba bună și frumoasă numai atunci e mântuitoare dacă se traduce în faptă.

Dar și aici trebuie să facem o distincție. Când vine rândul la *acțiuni mari*, la *fapte de importanță generală*: ne lipsesc vorbele, discuțiile luminate, absolut *necesare* pentru orientarea deplină, pentru a ști cum să pornești, încâtrău să îndreptezi acțiunea.

S'a emis, de exemplu, ideea pentru înființarea *fabricii Vlaicu*. Ce răspândire, ce lămurire s'a dat propunerii din „Gazeta Transilvaniei”? Cu ce a contribuit ziaristica noastră la îmbrățișarea ideii? Cine a discutat chestiunea cu însuș dl Vlaicu?

Iată tot atâtea întrebări, la cari răspunsul contrazice vechei constatări: „mari de vorbe, mici de fapte”. Ia să fi fost niscăiva ceartă! Să fi văzut torente de recriminări, discuții și lămuriri!

E minunată ideea de a se înființa o fabrică de aeroplane, motoare și mașini agricole, pusă sub conducerea dlui Vlaicu. Și rău fac zierele noastre că nu o propagă cu tot entuziasmul. Discuție nu mai încap: *trebuie să lucrăm*. Și iarăș discuție nu mai încap: *trebuie să lucrăm în conformitate cu spiritul timpului*, în care trăim și cu progresul, care-l prevedem cu certitudine în viitor. Dacă Dumnezeu ne-a dat un geniu în mecanică, trebuie să i-se facă rosturi pentru a-și perpetua realizarea practică a darului dumnezeesc. Trebuie să i-se facă rost de un stabiliment tehnic pentru aeroplane, în prima linie; pentru motoare, automobile și alte mașini, în linia a doua.

Dar să zicem pentru moment, că atât în „Gazeta Transilvaniei”, cât și în acest loc se face socoteală fără birtaș: adecă vorbim de un mare stabiliment Vlaicu, fără a chestiona mai întâi pe însuș dl Vlaicu. Presupun și mai mult. Presupun că dl Vlaicu nu ar accepta de loc ideea.

În acest caz — lucru firesc — fabrica de aeroplane e bancrotată înainte de a se naște.

Nu tot astfel stabilimentul de motoare și mașini agricole. Acesta se poate înfăptui și fără secția de aeroplane. Adevărat, că acesta s'ar lipsi de conducerea unui Aurel Vlaicu. Dar avem, în schimb, ingineri talentați de mașine. Avem un număr respectabil de mecanici destoinici. Și lucru principal, ne vom mai forma! În poporul nostru, de dincolo și de aici, se afla destule talente, cari tângesc ascunse și cărora nu le-ar trebui decât lumina învățaturii pentru a se desvoltă. (Un exemplu clasic e însuș dl Vlaicu).

Repet dar. Dintre inginerii de mașini, dintre absolvenții școalelor de meserii, de dincolo dintre alți români mecanici, de pretutindeni s'ar putea recruta personalul trebuitor pentru conducerea tehnică a unei fabrici de motoare și mașini agricole în România. Zic în România și nu în alte părți locuite de Români. Căci numai în Regat am putea conta la ceva sprjin din partea statului. În alte părți mai degrabă ne așteptăm la vexații morale și materiale, decât la favoruri.

Pentru început e suficient capitalul de 2 milioane lei, semnat de Români de pretutindeni. Dacă încercarea nu ar isbuși, pierderea nu e mare. Dacă ar succeda, capitalul s'ar putea înmulți succesiv.

Drept exemplu elocvent, de ce ar putea să devină un stabiliment mecanic, în România, ni-l ofere stabilimentul *Skoda* din *Pilsen* (Boemia).

Bătrânul Skoda nu și-a întemeiat *fabrică* cu milioane de floreni, ci un simplu *atelier de licitirie*, cu câteva „sutute”. Și-l'a deschis pe la mijlocul secolului trecut, apucându-se de lucru cu toată cinstea și priceperea. Imbracă șorțul toată ziua și da cu nădejde din ciocan. Azi un lăcat, mâne o roată de mașină, poimâne un căzan, altădată o armă: veniă gologanul, sporea lucrul. Cuprindea din greu învățacei și calfe.

Cu trecerea celor ani după ani de muncă cinstită și stăruitoare, s'a pomenit Skoda că trebuie să-și aranjeze treptat ateliere speciale pentru a răzbi potopenia de comande și furnituri. Astfel și-a aranjat ateliere pentru mașini și pentru construcția de poduri, atelier pentru armaturi, pentru cazane și teacuri, fonderii de fer, de oțel și de metale, ateliere de sfredel't și giluit metalele, atelier de arme și casă de tir. O fabrică aieva. cu sute de muncitori.

La moartea proprietarului Skoda, stabilimentul eră atât de înfloritor încât puternica bancă din Viena „*Oesterreichische Creditanstalt*”, s'a simțit îndemnată să-l transforme în societate pe acții, cu capitalul colosal de 25 milioane coroane nominal și 10 milioane obligații. Familia Skoda fu rescumpărată cu 65,000 acții à 200 coroane nominal și 2 milioane coroane numărare, în total cu 15 milioane. Restul l'a semnat *Creditanstalt* din Viena și câțiva interesați entuziaști.

Cu tot entuziasmul multora s'au aflat unii pesimiști, cari declarau drept boală iremediabilă o capitalizare așa de enormă absolut necorăspunzătoare întreprinderii reale. Și la început părea, că pesimiștii prin-

ciptari vor avea dreptate. Fondatiia se clatină rău, comandaile nu progresau in proportia dorita, castigurile nu incurgeau in masura, care sa acoarde si actionarilor ceva ramăsițe. Institutul patronat fu pus pe gânduri și incepū a-și adună rezerve de amortizare pentru angajamentul Skoda, rezerve cari in cursul câtorva ani s'au ridicat la suma respectabilă de 3 milioane coroane.

Totuși Banca nu s'a dat invinsă de desnădejde. S'a apucat de reconstrucția fundamentală a atelierelor. I-a succes să câștige un specialist harnic și probat, și minune! Intregă situația s'a schimbat ca prin farmec. In noua organizare s'a acceptat lozincea „pentru armată”. Un ministru de finanțe se tânguia: *armata se ofilește*. Comandantul de marină fredona și el: *Vecini și cei mai mari dușmani ai noștri se nizuiesc să ne intreacă pe mare*. Mai porniră și frigurile de *Dreadnought*. Lumea militaristă eră pătrunsă de necesitatea *păcei armate*. Intrebare, dacă situația aceasta e salutară, ori ba, din punct de vedere economic. Fapt e, că frigurile de înarmare au trezit la viață nouă fabrica Skoda.

„Creditanstalt” și-a putut plasă aiurea cele 3 mil.

In curând se ivește o altă fază critică. Se naște un diferend între posesorul majorității de acții și între vrednicul director general *Günther*. Acesta a trebuit să se plece și să plece. Atunci părea că stabilimentul Skoda iarăși va sări din țitini. După o peripeție aproape dramatică, in momentul deciziv, s'a dovedit, spre surprinderea tuturor că noul director general, *Cavalerul de Skoda* („fiorul tatăs-o”) nu numai prevede dezvoltarea viitoare, ci-i știe pregăti calea. Aranjamentul splendid al stabilimentului, construcțiile și lucrările nouă: au devenit fără păreche in monarhia întregă. In el se pot prepară dela cele mai mici și mai fine până la cele mai mari piese pentru echipamentul armatei și marinei militare. Dacă stabilimentul e in stare astăzi să satisfacă cerințele cele mai subtile ale marinei și să execute, fără concurență posibilă, părțile cele mai prețioase ale vaselor de războiu: meritul acestor rezultate se cuvine, in mare parte muncitorului neobosit, care e *Cavalerul de Skoda*.

După cele precedente vom ceti cu multă curiositate bilanțul fabricii Skoda, încheiat la 31 Decembrie 1910. Mai întâu iată *Contul Perdere și Profit*.

	1910	față de 1909.
Coroane.		
Venite:		
Profit reputat	153 546	+ 119 474
Venit brut	6.543 844	+ 1.339 766
Suma venitelor:	6 697,390	+ 1.459,240
Sarcini:		
Dări	1.037,369	+ 227,035
Asigurări pentru boală și nenorociri	385,375	+ 122,684
Amortizări din edificii, mașine, unelte și mobilier	1.010,637	+ 108,397
Contribuiri la soc. de pensii	181,343	+ 72,574
Interese	445,386	+ 192,164
Suma sarcinilor:	3.060,110	+ 722 854
„ venitelor:	6,697,390	+ 1.459,240
Profit net:	3.637,280	+ 736,386

Contul Bilanț se prezintă astfel:

	1910	față de 1909.
Activ:		
Terenuri, case, mașini, instrument., revizite, mobilier	28 075 872	+ 2.260,714
Amortizări	1.010 637	+ 108,398
Inventar:	27.065,235	+ 2.152,316
Casa cult. a muncitorilor	223,989	+ 223,989
Material brut, semifabricat, fabricat și de regie	11.092.090	+ 366,849
Cassa in numărar	33.147	— 9 525
Portofoliu	3,650	— 29 642
Efecte	285,343	— 31,064
Titli de 4½% nereclamați	2.449,200	— 50,800
Debitori	16 931.705	+ 4.370,994
Suma activelor:	58.084,361	+ 6.995,133
Pasiv:		
Capital de acții	25.000,000	
Fond de rezervă	1.800,000	+ 600,000
Titli de 4½%	9 664 000	— 191,600
Idem, „ ” eșiți la sorți	171,600	+ 7,200
Idem, nereclamați	8 800	+ 8,800
Creditori și arvune	17 635 640	+ 5.816,382
Dividende nereclamate	1 974	+ 1,650
Cupoane nereclamate dela titli de 4½%	1 480	+ 1 480
Interese la titli de 4½%	163,588	— 1,480
Profit (cu cel reputat)	3 637,278	+ 736,383
Suma Pasivelor:	58.084,361	+ 6.995,134

Din profitul net s'a dat:

Fondului de rezervă	K 700,000
Dividende, de 10%	„ 2.500,000
Tantieme	„ 205,955
S'a reputat pe 1911	„ 231,323
Total	K 3.637.278

Ușor de înțeles, că acțiunile stabilimentului stau foarte bine, pentru a mă exprima cu această frază tipică, banală. Sunt cotate la bursă. Formează obiect de speculație de primul rang. Considerând nominalul și fondul de rezervă, valoarea acției abia ar fi 220 coroane. Considerând dividendă din urmă, abia ar reprezenta 400 coroane, dacă socotim o rentabilitate de 5 la sută. Totuși cursul acțiilor, la bursa din Viena, a notat in Martie — Aprilie 1911, când stabilimentul a primit comanda din partea Statului, pentru vase de războiu:

8 Martie	11 Martie	30 Martie	19 Aprilie	25 Aprilie.
K 538·25	549·—	650·—	800·—	636·—

Astăzi notează cam 740 coroane.

Speculația, care scontează și șansele din viitor, a urcat la inceputul anului trecut in mod exagerat valoarea hârtiilor. In April a și urmat deruta, care a distrus averea și fericirea multor „entuziaști” hazardați.

Vorbind de o fabrică Vlaicu, trebuie să ne gândim că și România are o armată, care deși nu se ofilește totuș reclamă multe furnituri, din cari, bună parte, s'ar putea execută in fabrica Vlaicu. Aviatorul nostru avut-a doar, și până acuma, ceva noroc cu ministeriul de războiu din Regat!

Geoagiu, la 22 Ianuarie 1912.

Gavr. Todica.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Februarie 1912.

Evenimentul cel mai însemnat în piața internațională de bani este reducerea etalonului oficial în London dela 4% la 3 $\frac{1}{2}$ % întâmplată la 8 crt. Ei îi vor urmă succesiv și celelalte piețe de bani, cu toate că deocamdată în Berlin situația este puțin favorabilă reducerii etalonului, cererile fiind foarte mari, iar ofertele minimale, în urma căreia discontul încă arată tendință de urcare. În Paris asemenea domnește lipsă de bani și băncile își impun deocamdată rezerve. Totuș discontul privat cotează în Berlin 3 $\frac{1}{2}$ %, iar în Paris 3 $\frac{1}{8}$ %.

În piața internă de bani situația este puțin schimbată față de săptămâna trecută. Cererile destul de mari, față de ofertele mici, continuă a se satisface la Banca Austro-Ungară. Cum cursurile devizelor încă arată tendință de urcare reducerea etalonului oficial la banca noastră de emisiune deocamdată nu este de actualitate.

Discontul privat a cotat în ultimele zile pentru cambii de prima bonitate 4 $\frac{3}{4}$ %—4 $\frac{13}{16}$ %; cambii de a II-a bonitate 5—5 $\frac{1}{16}$ %, iar cambii de portofoliu dela 5 $\frac{3}{4}$ % în sus.

CRONICA.

Bilanțul „Albinei”. Precum suntem informați bilanțul primului nostru institut de bani pe anul 1911, ce se va da publicității în săptămâna viitoare, prezintă adevărate cifre de record și dovedește continuă și rapidă dezvoltare a acestui institut mai ales dela deschiderea filialelor sale încoace. Activele totale se cifrează cu suma de aproape K 51.000.000, venitul brut trece peste K 2 660.000, iar profitul net este de K 500 646. Au crescut deci, față de anul 1910, activele cu aproape K 9.220.000—, venitul brut cu K 550 000, iar profitul net cu rotund K 43 000. O creștere însemnată de rotund K 5 milioane, arată depozitele spre fructificare, cari se urcă la respectabila sumă de rotund K 25.000.000.

*

Necrolog. *Stefan Șelariu*, membru în direcțiunea institutului „Hațegana” în Hațeg a încetat din viață în 2 Februarie 1912.

— *Ioan Macaveiu lui Moise*, viceprezidentul direcțiunii institutului „Detunata” în Bucium a încetat din viață la 29 Ianuarie st. n. a. c. în etate de 78 ani.

*

Rugare. Adresăm tuturor abonenților și sprijinitorilor de până acum ai „Revistei” noastre rugarea să binevoiască a-și înori din bună vreme abonamentul pe anul 1912, iar cetitorilor, cari încă n'ar fi abonați să între în șirul abonenților noștri, dând astfel sprijin unicului organ de publicitate financiar economic dela noi.

Rugăm indeosebi direcțiunile institutelor noastre de bani, cari încă nu ar fi făcut această, să decretese «Revista Economică», ca organ oficial al lor și să publice în coloanele ei toate anunțurile lor oficiale, cum

sunt: bilanțul anual, convocarea adunării generale, concursuri și altele.

Prețul abonamentului rămâne cel vechiu indicat în fruntea revistei noastre: K 12 — pe un an și K 6 — pe $\frac{1}{2}$ de an. Funcționarilor institutelor noastre de bani și ale tovărășilor le facem înlesnirea de a putea plăti abonamentul și în rate trilunare à K 3—

Pentru a ne putea orienta asupra tiragiului anului curent rugăm a ni-se trimite comenzile de abonament cât mai curând posibil.

On. noastre institute de bani, cari ne vor trimite bilanțuri spre publicare le rugăm să binevoiască a ne indica express, dacă doresc ca bilanțul și contul profit și pierdere să fie publicate și în textul maghiar sau numai în cel românesc, pentru a ne putea conforma dorinței lor întocmai.

Manuscrisele bilanțurilor și ale altor publicații, menite a apărea ca inserțiuni, rugăm a le expedii cu poșta din bună vreme și după posibilitate astfel cu să ajungă în posesiunea noastră cel puțin o zi înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre care este Sâmbăta. Administrația.

AVIZ.

Venindu-ne la cunoștință că anumite persoane, despre cari știm pozitiv că sunt în serviciul societăților de asigurare străine, se girează și prezintă publicului nostru românesc ca și cum ar servi și reprezenta banca noastră de asigurare, prin aceasta aducem la cunoștință tuturor celor interesați și celor ce servesc interesele societății noastre, că reprezentanții noștri sunt provăzuți cu plenipotență în regulă extradată de direcțiunea Băncii generale de asigurare. Astfel cei ce nu ar putea produce o astfel de plenipotență, rugăm să nu fie onorați cu nici o încredere din partea publicului nostru.

La timp potrivit societatea noastră va publica lista reprezentanților ei din singuraticile localități, precum și a funcționarilor săi voiageri.

Sibiu, la 24 Ianuarie 1912.

Banca generală de asigurare.

S u m a r.

Din pildele altora. — Chestiunea pensiunii funcționarilor de bancă români. — Cum lucrează alții și cum lucrăm noi? — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Bilanțul „Albinei”, Necrolog, Rugare, Aviz.

„SĂCANA“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Sacul.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, ca societate pe acții „Săcana“ se convoacă la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sacul la 25 Februarie st. n., 1912, la 2 ore p. m., în localul școlii confesionale gr.-or. române din loc.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere, în legătură cu prezentarea bilanțului pro 1911.
2. Deciderea asupra bilanțului și darea absolutului.
3. Propunerea direcțiunii și deciderea asupra întrebuințării profitului curat.
4. Alegerea a 3 membri în direcțiune, conform §-ului 25 din statute.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere conform §. 36 din statute.
6. Eventuale propuneri
7. Exmatricularea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați — conform §-lui 19 din statute — a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență, cel mult până la 24 Februarie a. c. la 12 ore a. m. la casa institutului. Acțiunile se pot depune și la institutul de credit și economii „Albina“ filiala din Lugoj.

Sacul, la 31 Ianuarie 1912.

Direcțiunea.

Activa - Vagyon.	Pilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg-számla 1911. dec. hó 31-én.	Pasiva - Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Pénztár	4,802 28	Capital societar — Alap'őke	40,000—
*Cambii — Váltók	193,344—	Fondul de rezervă — Tartalékalap	11,526 90
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	3,100 —	Fondul de res special p. dubioase — Külön tartalék	1,500—
Efecte — Értékpapírok	2,850 —	Fond de binefaceri — Jótékonyalap	333 10 *) 13,410—
Realități — Ingatlanok	1,565—	Depozit spre fructificare — Takarékbetétek	43,248 12
Mobilier — Butor	270—	Reescont — Visszelszámolás	106,613—
după descriere de 10% — 10% leírás után	27—	Imprumuturi hipotecare cedate — Engedményezett jelzálogkölcsönök	2,900—
Diverse conturi debit. — Különböző tartozó-számlák	11,734 68	Depozite — Betét	3,586 90
		Dividendă neridicată — Fel nem vet osztalék	309 50
		Interese transitoare la escont. — Leszámítolási átmeneti kamatok	2,561 40
		Interese transitoare la imprumuturi hipot. — Jelzálogkölcsön átmen. kam.	76 30
		Profit net — Tiszta nyereség	5,033 74
			*) Cu dot. proiectată se urcă la K 14,833 10
	217,638 96		217,638 96

Debit - Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese capitalizate și ridicate la depuneri — Tőkésített és kifizetett kamatok	2 24 06	Interese de escont — Leszámítolási kamatok	16,756 20
Interese de reescont — Visszelszám kamatok	7,033 16	Interese de imprumut. hipotecare — Jelzálog kölcsön kamatok	258 92
Interese de imprum. hipot. cedate — Engedményezett jelzálog kölcsön kamatok	186 92	Interese dela efecte — Értékpapír kamatok	87 72
Int. de cont-curent — Folyó-számla kamatok	19 36	Venit dela realități — Ingatlanok jövedelme	493 80
Spese: revizite de seris, încălzit, luminat, porto etc. —		Provizioni — Jutalék	1,167 61
Költségek: írószerek, fűtés, világítás, porto stb.	1,021 79		
Salare — Fizetések	1,500—		
Dare: 10% după inter. la depuneri — Adó:			
10% betéti kamatok után	225 92		
directă și comunală — egyenes és községi	1,443 12		
Competințe de timbre — Bélyeg illeték	10 18		
10% amortizare din mobilier — 10% leírás	27—		
Profit net — Tiszta nyereség	5,033 74		
	18,764 25		18,764 25

Sacul (Szákul), la 31 Decembrie 1911.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Aureliu Spătan m. p., director executiv — vezérigazgató. Ioan Ișfan m. p., casier — pénztárnok. Vasile Tărian m. p., contabil — könyvelő.
Vichentie Țăran m. p. Damaschin Daicoviciu m. p. Eftimie Lăpăduș m. p. Petru Ghiocel m. p.
Petru Scumpia m. p. Nicolae Roșu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și corecte. — Alături felügyelő bizottság a jelen számlakut átvizsgálta s rendben levőknek és helyeseknek találta.

Sacul (Szákul), la 31 Ianuarie 1912.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Mărian Groza m. p. Szoboszlai Sándor m. p. Arsenie Voșinariu m. p. Nicolae Țăran m. p. Silviu Lața m. p.

„PLUGARIUL“, institut de credit și de economii, ca societate pe acții în Săcădate**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit „*Plugariul*“ societate pe acții, se invită conform statutelor și în înțelesul §. 17 din acelea a participa la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Săcădate (localul institutului) *Duminecă în 3 Martie st. n. a. c. la 2 ore p. m.*

OBIECȚELE:

1. *Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului anului 1911.*
2. *Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului realizat.*
3. *Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.*
4. *Eventual alte propuneri ce s'ar fi insinuat la direcțiune înainte de deschiderea adunării generale.*

Direcțiunea.

Activa — Vagyon. **Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg-számla 1911. dec. hó 31-én.** Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Numărar — Kézpénz	2,712	14	Capital de acții — Részvénytőke	20,000	—
Depuneri proprii — Saját betét	18,379	17	Fond de rezervă — Tartalékalap	9,000	—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	172,619	80	Fond de binefacere — Jótékony alap	1,016	—
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	70,597	—	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	225,272	99
Acții dela bănci — Bankrészvények	1,200	—	Creditori — Hitelzők	192	95
			Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	80	—
			Interese transitoare — Átmeneti kamatok	5,512	—
			Profit reportat — Athozott nyereség	292	07
			Profit din anul crt. — Nyereség f. évből	4,152	10
	265,508	11		4,444	17
				265,508	11

Spese — Költségek **Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.** Venite — Nyereség

	K	f		K	f
Interese dela depuneri — Takarékbetét kamat	9,871	21	Profit reportat — Athozott nyereség	292	07
Salare — Fizetések	1,000	—	Interese dela cambii escontate — Kamat leszámitolt váltók után	11,606	24
Marce de prezentă — Jelenléti jegyek	300	—	Interese dela obligațiuni — Kamat kötvények után	4,543	10
Spese: chirie luminat, încălzit, tip. etc.			Interese dela dep. proprii — Kamat saját betét után	410	17
— Költségek: házbér, világítás			Provizioane — Jutalék	970	91
fűtés, nyomtatványok stb.	250	72			
Dare: — Adó:					
directă și aruncuri — egyenes és potadó	934	27			
10% de interese de dep. — 10% betéti					
kamat után	987	12			
Amort. din mobiliiar — Leírás felszerelésből	40	—			
Profit curat — Tiszta nyereség	4,444	17			
	17,827	49		17,827	49

Săcădate-Szakadát, 31 Decembrie 1911.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Căndea m. p., prezident.

Ioan Stanciu m. p.

Ioan Iordachie m. p.

Ioan Georgescu m. p.

Toma Mahara m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltott és a fő és segéd könyvekkel összehangzásban találtatott.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ilie Stanciu m. p.

Toma Podea m. p.

Constantin Mahara m. p.

„BANCA POPORALĂ“ institut de economii și credit, societate pe acții în Caransebeș.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai „Băncii populare“ din Caransebeș sunt invitați la

a V-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Caransebeș Luni la 19 Februarie 1912 st. n. la 11 ore a. m. în localitatea institutului.

Ordinea zilei:

1. Alegerea unor acționari pentru autentificarea protocolului.
2. Raportul direc și al comit. de supraveghiere. Stabilirea bilanțului și a contului profit și pierdere. Darea absoluturilor.
3. Stabilirea dividendei și distribuirea profitului net
4. Raport asupra emisionii noi de acți și staverirea capitalului social.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1912.
6. Alegerea alor trei membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani și eventual întregirea comitetului de supraveghiere.
7. Modificarea §§-lor 4, 5 și 6 din statute.
8. Însărcinarea unor funcționari cu semnarea firmei și anume unul la centrală și altul la filială.
9. Propuneri.

NB. Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat sunt rugați în sensul statutelor a-și depune acțiunile până în 16 Februarie a. c. în orele de oficiu la cassa institutului nostru, eventual la Ven. Consistor diecezan gr.-or. rom. din Caransebeș și la institutele: „Albina“ în Lugoj, „Bocsana“ în Bocsana-montană, filiala „Timișenei“ în Ciacova, „Luceafărul“ în Vârșeț, „Nera“ în Bozovicium, „Orăviceana“ în Oravița, „Sentinela“ în Satul-nou și „Steaua“ în Petre.

Caransebeș, la 3 Februarie 1912.

 Direcțiunea.**Activa—Vagyon. Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérlegszámla 1911 Dec. hó 31-én. Pasiva—Teher.**

	K	f		K	f
Cassa în numărar — Készpénzkészlet	25,800	65	Capital societar — Részvénytőke	140,000	—
Cambii de bancă — Bankváltók	524,102	—	Capital societar încurs din em. II. — II. kibocsátásu részv. befolyt	21,413	—
Cambii cu acoperire ipototecară — Jelzálogilag biztosított váltók	183,297	—	Fond de rezervă — Tartálék alap	8,016	73
Imprumuturi ipotecare — Jelzálog kölcsönök	368,928	53	Fond sp. de rez. — Különl. tart. alap	1,125	46
Imprumuturi de Cont-Curent — Folyó-zámla kölcsön	1,315	43	Fond de pensie — Nyugdíjalap	1,355	54
Efecte — Értékpapírok	54,420	—	Depuneri spre fruct. — Betétek	492,898	43
Mobilier — Felszerelés	2,618	89	Reescont — Viszleszámitolt váltók	356,413	—
amortizare — leírás	461	89	Imprumuturi ipotecare cedate — Enged. jelzálog kölcsönök	39,070	—
Realități — Ingatlanok	1,411	36	Imprumut de lombard — Lombard kölcsön	33,800	—
Debitori — Adósok	1,934	29	Bănci — Takarékpénztárak	31,469	83
			Dividendă neriducată — Fel nem vett osztalék	654	03
			Creditori — Hitelezők	7,613	54
			Interese transitoare — Atmeneti kamatok	15,210	97
			Profit net — Tiszta nyereség	15,308	73
	1,164,409	26		1,164,409	26

Spese—Kiadás. Contul Profit și Pierdere. — Nyereség és veszteség számla. Venite—Bevétel.

	K	f		K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
pentru dep. spre fruct. — betét. után	24,344	11	dela cambii de bancă — bankváltóktól	43,989	83
pentru reesc. — Viszleszámitolás után	21,177	07	dela cambii cu acop. hip. — jelz. bizt. váltóktól	11,814	89
pentru impr. bipot. cedate — engedm. jelzálog kölcsönök után	1,747	83	dela imprumuturi ipotecare — jelzálog kölcsönöktől	23,896	81
pentru imprumuturi de lombard — lombard kölcsön után	1,802	44	dela efecte — értékpapiroktól	2,307	—
pentru fond de rez. — tart. alap után	523	29	Provizioni — Jutalékok	5,659	52
pentru f. de pensie — nyugdíj alap után	77	04			
pentru ratele solv. la em. II. — II. kib. részvények után	249	99			
Spese: — Költségek:					
salare — fizetések	10,173	10			
bani de cvartir — lakbér	1,452	67			
marce de prezență — jelenléti jegyek	457	—			
chirie — házbér	923	27			
spese de birou — irodai költség	2,948	30			
Contribuție: — Adók:					
dare erarială și com. — állami és községi 10% dare după inter. de dep. — 10% betét kamat adó	3,341	50			
comp. de timbru — bélyegilleték	2,434	41			
Porto — Postaköltség	169	66			
Amortizare din mobilier — Felszerelésből leírás	75	75			
Profit net — Tiszta nyereség	461	89			
	15,308	73			
	87,668	05			
					87,668 05

Caransebeș (Karánsebes), la 31 Decembrie 1911.

Dr. Petru Barbu m. p., dir.-exec. — vezérigazgató. Andrei Ghidiu m. p., prez. — elnök. Isidor Tătariu m. p., contabil — könyvelő.
Dimitrie Beuca m. p. Ioan Bogoieviciu m. p. Iuliu Musta m. p. Ilie Socaciu m. p. George Tătucu m. p.
Aurel Spătan m. p. Iefta Biju m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte. — Alulírott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és helyeseknek találtuk.

Caransebeș, — (Karánsebes) la 17 Ianuarie 1912.

Dominic Rațiu m. p., prez. — elnök. Nicolae Cornean m. p. Ioan Șușoi m. p. Dr. George Dragomir m. p. Ioan Popoviciu m. p.

„SILVANIA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Șimleul-Silvaniei.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Silvania”, societate pe acții, în virtutea §-lui 29 din statute se invită la

a XXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei, la 27 Februarie st. n. 1912, înainte de amiază la 10 oare în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Exmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal.
2. Exmiterea alor 2 membrii pentru scrutarea voturilor.
3. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra computului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului, precum și stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului, spre care este a se întrebuiți suma provăzută în § 98 p. b.
5. Alegera alor 6 membrii în direcțiune pe 6 ani.
6. Alegera alor 6 membrii în comitetul de supraveghiere pe 3 ani.
7. Fixarea prețului marcelor de prezență, a plăților pentru membrii din direcțiune și comitetul de supraveghiere și a adausului de plată pentru funcționari.
8. Eventuale propuneri.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 22 din statute în sensul căruia: „la adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin 1 jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari au depus la direcțiunea institutului, respective a sosit avizul despre depunerea la locurile desemnate prin direcțiune, eventual și documentele de plenipotență cu cel puțin o zi înaintea adunării generale”.

Pentru depunerea respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acest an s'au desemnat respective sunt rugate toate instituturile cari sunt membrii la „Solidaritáta” și Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankja” în Budapesta. Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depunerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate, sunt a-se prezenta la institut până în 26 Februarie st. n. la 4 oare după amiază.

Șimleul-Silvaniei, la 27 Ianuarie, 1912.

Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1911.		Pasiva	
	K f				K f
Cassa	43,901.64	Capital social	600,000.00		
Bon în giro și la alte bănci	15,625.56	Fond de rezervă	*265,793.17		
Cambii de bancă	1,233,602.—	Fond de pensii	39,150.80		
cu acoperire hipotecară	1,153,386.72	Fond cultural	2,534.—	307,477.97	
Imprumuturi hipotecare	1,170,676.26	Depuneri spre fructificare		1,945,804.59	
Imprumuturi pe obligați uni cu cavenți	45,291.63	Reescont		1,319,071.95	
Cont-curent	192,617.41	Imprumuturi hipotecare cedate		7,900.—	
Efecte cu cuponi pendenți	267,883.96	Lombard		7,700.—	
Realități	255,728.54	Depozite de casă		14,069.57	
Mobilier	8,689.55	Dividendă nerdicată		1,340.—	
Amortizare	859.55	Dare după interese la depuneri restanță		4,597.42	
Diverși debitori	9,429.41	Interese anticipate		47,383.58	
Interese de reescont anticipate	10,461.06	Profit curat		64,559.11	
	4,409,404.19			4,409,404.19	

* Cu dotarea proiectată se urcă la 282,951.86

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K f				K f
Interese: la depuneri	90,833.55	Interese: dela cambii de bancă	96,667.81		
la reescont	60,038.08	dela cambii cu acop. hipot.	73,544.96		
la impr. hip. cedate	6,187.73	dela imprumuturi hipot.	91,509.65		
la lombard	2,981.06	dela imprumuturi pe obligațiuni	3,811.71		
Spese: salarele funcțiun, direcțiunii și comitetului de supraveghiere	33,341.93	dela cont-curent	13,013.63		
bani de cvartir	4,162.50	dela efecte	12,122.58	290,670.34	
marce de prezență	2,294.—	Venite la realități		10,243.60	
spese curente și porto	11,951.64	Provizțiuni		12,977.93	
Dări: dare directă	22,219.51				
dare după interese la dep.	9,083.36				
competințe de timbru	385.85				
Chirie	4,075.—				
Amortizare la mobilier	889.55				
Profit curat	64,559.11				
	313,891.87				313,891.87

Șimleu, la 31 Decembrie 1911.

A. Cosma m. p., director executiv.

Pentru contabilitate: N. Munteanu m. p., secretar.

DIRECȚIUNEA:

George Pop de Băsești m. p., prez. Dr. George Papp m. p. A. Vicaș m. p. Vasile L. Pop m. p. Grațian Flonța m. p.
Gavril Trif m. p. A. Barboloviciu m. p. Vasile Papp m. p. Augustin Mărcuș m. p. George Maior m. p.

Șimleu, la 27 Ianuarie 1912.

Revăzut și aflat exact.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

F. Cocian m. p., prez.

Iosif Diamandi m. p.

Antoniu Băliban m. p.

Aurel Orian m. p.

Iosif Lișai m. p., revizor expert al „Solidarității”.

„Banca populară din Zagra, societate pe acții”.

CONVOACARE.

P. T. Domnii acționari ai „Băncii populare din Zagra, societate pe acții”, se convoacă la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 18 Februarie st. n. 1912 în Zagra, la 2 oare după amiază, în sala din sus a școlii confesionale, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale, constatarea putinței de a aduce hotărâri, alegerea verificărilor protocolului.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1911, statorirea bilanțului.
3. Împărțirea profitului curat, absolutul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere

NB. Domnii acționari, cari în sensul §-lu 23 din statutele societății, voiesc a lua parte la adunarea generală ordinară în persoană, sau prin plenipotențiar, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 16 Februarie st. n. 1912, la 12 oare a. m. la cassa societății.

Din ședința direcțiunii ținută în Zagra la 15 Ianuarie 1912.

Macedon Maniu m. p., director executiv.

Activa - Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg számla 1911. dec. hó 31-én.	Pasiva - Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Készpénz	7,086.15	Capital societar — Részvénytőke	50,000.—
Escont — Váltókölcsönök	107,072.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	7,426.—
Credite fixe — Jelzálogkölcsönök	20,266.—	Fond cultural — Emberbaráti alap	200.—
Depuneri proprii — Betétek	5,206.10	Depuneri — Betétek	73,547.71
Efecte — Ércpapírok	1,000.—	interese transitoare — Átmeneti kamatok	2,118.31
Mobiliar — Felszerelés	200.—	Profit curat — Tiszta nyereség	7,468.23
după amortizare — leírás után	20.—		
	140,760.25		140,760.25

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese: — Kamatok:		Interese: — Kamatok:	
după depuneri — betétek után	3,471.25	de escont — váltókölcsönök után	6,632.23
după fondul de rezervă — tartalék alap után	420.—	de im. rum hipotecare — jelzálog kölcsönök után	961.46
	3,891.25	de depuneri proprii — betéti kamat	264.09
Spese: — Költségek:		Pro iziuni — Jutalékok	3,710.93
salare — fizetések	1,200.—	Interese de întârziere și provocări — Késedelmi kamatok és felszolitások	2,952.90
chirie — házbér	100.—		
spese curente — folyó költségek	203.28		
marce de prezentă — jelenléti díjak	70.—		
	1,578.28		
Contribuțiuni: — Adók:			
directe — egyenes adó	1,216.73		
după int. de dep — betéti kamatok után	347.12		
	1,563.85		
Amortizare din mobilier — Törlesztés felszerelésből	20.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	7,468.23		
	14,521.61		14,521.61

Zagra, la 31 Decembrie 1911.

Macedon Maniu m. p.,
director — igazgató.

Simion Pugna m. p.,
cassar — pénztárnok.

Cl. Drăgan m. p.,
contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Zinveliu m. p. Valer Poruțiu m. p. Ioan Rus m. p. Spiridon Fetti m. p. Todor Bobol m. p.
Ioan Corbul m. p. Dr. Onișor m. p. Ioan Zinveliu jun. m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile de mai sus, le-a aflat în deplină consonanță cu cărțile principale și auxiliare. — Alôlirt felügyelő bizottság a fenti számlákat megvizsgálva, azokat a fő- és segéd könyvekkel teljesen összhangzóknak találta.

Zagra, la 15 Ianuarie 1912.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Emil Tișca m. p. Ioan Micu m. p. Dumitru Rus m. p. Leon Fetti m. p.

Propunerea direcțiunii

referitoare la împărțirea profitului curat de K 7,468.23.

1. Acționarilor dividendă de 7%	3,500.—
2. Fondului de rezervă	2,574.—
3. Fondului filantropic	50.—
4. Remunerație ofițanților și pentru compunerea bilanțului	500.—
5. Remunerație informatorilor	200.—
6. Remunerație comitetului de supraveghiere	200.—
7. Remunerație direcțiunii	350.—
8. La dispoziția direcțiunii	94.23

Total 7,468.23

Direcțiunea.

„LUMINA“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Sibiiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Lumina“, societate pe acții în Sibiiu, se invită în sensul statutelor la
a III-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 6 Martie st. n. 1912, la 10 oare a. m., în sala școlii centrale din strada Șaguna Nr. 16, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Numirea unui notar și a 2 bărbați de încredere.
3. Prezentarea bilanțului pe anul 1911 însoțit de raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
4. Darea absolutorului.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membri direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe a. 1912.
6. Alegerea întregii direcțiuni cu mandat pe 5 ani.
7. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 1 an.
8. Propuneri independente predate prezidiului cu 10 zile înainte de adunare (§. 28 din statute).

Acționarii, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, trebuie să deponă acțiunile și documentele de plenipotență la cassa centrală a institutului ori la filialele noastre din Murăș-Oșorheiu și Turda sau la următoarele bănci: „Albina“, Brașov, „Vatra“, Cluj, „Cassa de păstrare“, Mercurea, „Murășiana“, Reghin și la „Olteana“, Viștea-de-jos, până la 4 Martie st. n. 1912.

Sibiiu, din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 7 Februarie 1912.

Nicolau Ivan m. p., prezident.

Pantaleon Lucața m. p.

Bilanț cu 31 Decembrie 1911.

Activa.		Pasiva.	
		K	f
Număr	31,514.92	Capital	600,000.—
Portofoliu:		Fond de rezervă	14,102.23
a) cambii de bancă	1,347,378.12	Fond de pensii	1,858.57
b) cambii hipotecare	397,660.—	Depuneri	1,569,189.78
Obligațiuni hipotecare	608,525.20	Reescont	489,231.50
Obligațiuni cu caventați	61,823.50	Dividendă neridicată	641.46
Conturi-curente	202,062.99	Imprumut pe efecte	88,700.—
Efecte	197,226.95	Interese transitoare	36,753.94
Mobiliar	6,147.30	Creditori	8,998.48
Spese de fondare	2,497.15	Profit	45,360.17
	2,854,856.13		2,854,836.13

Contul Profit și Pierdere.

Debit.		Credit.	
		K	f
Interese:		Interese:	
pentru depuneri	59,139.92	dela cambii	98,714.59
pentru reescont	21,735.79	dela imprumuturi hipotecare	49,982.91
pentru imprumut pe efecte	1,390.91	dela obligațiuni	5,920.16
pentru fondul de pensii	88.50	dela cont-curent	9,860.31
Contribuție:		dela efecte	4,341.66
directă și aruncuri	2,043.70	Provizii	3,572.17
10% dare de interese de depuneri	5,914.03	Monete	119.44
dare de interese de cont-curent	4,596.07		
dare după salare	181.33		
Spese:			
salare	14,017.61		
bani de cuartir	2,976.65		
spese de cancelarie	7,894.35		
chirie	2,278.—		
porto	249.38		
Competință de timbru	232.83		
Marce de prezență	1,639.—		
Diferință de curs	1,812.50		
Amortizări	960.49		
Profit	45,360.17		
	172,511.24		172,511.24

Sibiiu (Nagyszeben), 31 Decembrie 1911.

N. Ivan m. p., prezident. I. Dejenariu m. p., contabil.
 P. Lucața m. p. P. Muntean m. p. D. Comșa m. p. G. Șagău m. p. Nicolae Borzea m. p.
 D. Vulcu m. p. Dr. Ittu m. p. S. Russu m. p.
 Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate corect.
 Ioan Teculescu m. p. Dr. Ioan Bucur m. p. Dr. George Măcelar m. p. Leontin Pușcariu m. p.

„OPINCA“, reuniune de păstrare și credit ca însoțire în Ciachigârbou (Csákigorbó).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai reuniunii de păstrare și credit „Opinca“ ca însoțire în Ciachigârbou, în sensul §-ului 19 din statute se convoacă la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ciachigârbou la 21 Februarie st. n. 1912 la 9 oare a. m. în localul însoțirii.

Obiectele:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul anual al direcțiunii, al comitetului de supraveghiere, statorirea bilanțului pe anul 1911 și darea absoluturii direcțiunii și comitetului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Fizarea împrumutului de reescont.
5. Intregirea direcțiunii prin alegerea a 2 asesori, sau modificarea statutelor.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere cu mandat de trei ani.
7. Statorirea marcelor de prezență
8. Decis referitor la părți fundamentale nesolvite.
9. Propuneri.

Gârbou, (Csákigorbó), la 3 Ianuarie 1912.

Iovian Andrei m. p., prez. însoțirii.

Activa—Vagyon. Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg-számla 1911. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Készpénz	4,312	35	Capital în părți fund. — Alaptőke üzletrészekben	17,495	—
Cambii: — Váltótárca:			Depuneri — Betétek	11,347	50
cambii personale — Személy hitelű váltók	71,556	—	Reescont — Vizleszámitolás	102,000	—
cambii cu acop. hip. — Jelzálogilag biztosított váltók	57,528	—	Depozite de cassă — Pénztári letétek	441	65
		129,084	Creditori — Hitelezők	529	80
Inter. de reescont anticipate — Előre fizetett visszleszámitolt kamat		1,707	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	3,581	43
Spese de fondare — Alapítási költségek	964	06	Profit net — Tiszta nyereség	808	91
amortizare — leirás	464	06			
Mobiliar — Felszerelés	672	70			
amortizare — leirás	72	70			
		136,204			136,204
		29			29

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Követel

	K	f		K	f
Interese — Kamatok:			Interese — Kamatok	4,739	56
de depuneri — Betétek után	265	17	Provizii și diverse încassări — Jutalék és vegyes bevételek	2,909	32
de reescont — vizleszámitolásnál	3,712	25	Taxă de înscriere — Beiratási díjak	1,002	—
după părți fund. — üzletrészek után	423	30			
Contribuție de interese de dep. — Betét kamat adó		26			
Chirie — Házbér		450			
Salare — Fizetés		869			
Diarne — Napi jelenléti díjak		1,180			
Diverse spese de birou — Vegyes üzleti költség		378			
Amortizări: — Leirások:					
din spese de fondare — alapítási költségek	464	06			
din mobiliar — felszerelésből	72	70			
Profit net — Tiszta nyereség		808			808
		8,650			88

Ciachigârbou (Csákigorbó), la 31 Decembrie 1911.

Victor Topan m. p. contabil,

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATOSÁG.

Iovian Andrei m. p., Dr. Victor Gael m. p., Ioan Mihali m. p., Iuliu Popp m. p., Victor Varga m. p.,
prezident. vice prezident.

Augustin David m. p., Eugen Balint m. p., Valeriu Groza m. p., Ilie Șerban m. p., Alexandru Aluș m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte. — Alólírott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálta és helyesnek találta.

Nicolae Popoviciu m. p., prezident. Ioan Rus m. p. Victor Popp m. p. Maftei Ciulean m. p.

Propunerea direcțiunii.

Din profitul net de K 808 91 să se dea — conform §-ului 35 din statute:

a) fondului de rezervă — K 600 —
b) fondului cultural-economic — „ 208-91

Total: K 808-91

Ciachigârbou, din ședința plenară a direcțiunii ținută în 3 Ianuarie 1912.

Directiunea.

„SĂTMĂREANA“, institut de credit și economii,
societate pe acții în Seini.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet a ținut în decursul anului expirat mai multe ședințe și cu ocazia scontrărilor s'a convins că averea institutului să administrează în mod corect. Bilanțul încheiat cu finea anului 1911 cu un profit curat de K 32,501.35 censurându-l și aflându-l exact. Vă propunem să binevoiti:

a) a aproba bilanțul și a da absolutor atât direcțiunii cât și subsemnatului comitet;

b) a decide împărțirea profitului curat în conformitate cu statutele și propunerea direcțiunii.

Seini, la 2 Februarie 1912.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Florian Stan m. p., prezident.

Simeon Anderco m. p.

Dr. Artemiu Kaba m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Romul Marchiș m. p.

„CRIȘANA“ institut de credit și de economii societate pe acții în Brad

CONCURS.

Subscrise direcțiune deschide prin aceasta concurs pentru ocuparea unui **post de practicant** la filiala sa din Hălmagiu (Nagyhal-magy), comit. Aradului, sub următoarele condițiuni.

Recurenții să fie absolvenți de școala comercială superioară, să cunoască limba maghiară în scris și vorbit, eventual și cea germană. Cei cu praxă și cu serviciul militar îndeplinit vor fi preferați.

Salar anual: 840 coroane, plătit în rate lunare, afară de aceasta încă 15% după acest salar ca adaus de scumpete și tantiemă statutară (pe anul 1911 circa 170 cor).

Postul va fi a se ocupa, dacă posibil imediat, mai târziu însă la 1 Aprilie n. 1912.

Terminul concursului e până în 25 Febr. n. 1912.

Direcțiunea.

Institutul financiar „Opinca“ în Gârbou (Csákigorbó)

(com. Solnok-Dobâca) al căruia bilanț se publică în numărul de față al „Revistei Economice“ primește depuneri spre fructificare, plătind interese după depuneri stabile: până la K 1000 5%, dela K 1000—5000 5½%, dela K 5000 în sus, precum pentru fonduri bisericesti și culturale 6%. Darea o solvește institutul.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovicih.

Prețul: broș. K 1—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900—1901—1902—1903—1904—1905—1906—
1907—1908—1909—1910—1911 și 1912.

Prețul: à K 3—; pe anii 1910—1912 à K 4—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul,
organizația, operațiunile și importanța
băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.

prof. de științe comere.

Se poate comandă dela administrația „Revistei Economice“, cu prețul de 1
coroană.

Următoarele cărți se pot procura dela
librăria CIURCU, Brașov,
precum și dela orice librărie.

I. C. PANTU:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, 8° mare, I—VIII + 213 pagine	Cor. 3—
Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII + 324 pag.	„ 4—
Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine	„ 1—
Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX + 160 pagine.	„ 3—
Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X + 322 pagine.	„ 3.50
Puncte nouă de vedere la calcularea conturilor curente, 8° mare 28 pagine.	„ 0.60
Contabilitatea la societăți colective, comandite și la societățile pe acțiuni, octav mare 70 pag.	„ 1.20